

Insolventnost pomeni, da dolžnik drugače kot začasno ni sposoben poravnati dolgov ob njihovi zapadlosti. V tem primeru se postopek v primeru insolventnosti nanaša na postopek, ki se sočasno uporabi za vse dolžnikove dolgove.

Na Finskem obstajajo tri različne vrste postopkov v primeru insolventnosti: stečaj, prestrukturiranje podjetja in prilagoditev dolgov fizične osebe. Stečaje urejajo določbe zakona o stečaju (*Konkurssilaki 120/2004*), ki je začel veljati 1. septembra 2004. Zakon o prestrukturiranju podjetij (*Laki yrityksen saneerausesta 47/1993*) in zakon o prilagoditvi dolgov fizične osebe (*Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä 57/1993*) sta začela veljati 8. februarja 1993. Stečaj je likvidacijski postopek, katerega namen je unovčiti dolžnikovo premoženje, izkupiček pa razdeliti upnikom. Prestrukturiranje podjetij in prilagoditev dolgov fizičnih oseb sta sanacijska postopka, s katerima se znova vzpostavi finančna trdnost in dolžnikom omogoči, da premagajo svoje finančne težave. Dolžnik lahko z upniki doseže dogovor o poplačilu dolgov in druge sporazume tudi zunaj uradnih postopkov v primeru insolventnosti. Pravnih določb, s katerimi bi se urejali prostovoljno sklenjeni sporazumi, ni.

1 Zoper koga je mogoče uvesti postopek v primeru insolventnosti?

Stečaj

Stečaj se splošno uporablja, tako da ga lahko razglasijo fizične in pravne osebe. Stečaj lahko razglasi pravna oseba, tudi če je bila izbrisana iz ustreznega registra ali je prenehala. Razglasiti je mogoče tudi stečaj zapuščine.

Prestrukturiranje

Postopek prestrukturiranja se lahko sproži zoper vsako podjetje, ki opravlja gospodarsko dejavnost, pa tudi zoper samostojnega podjetnika. Postopki prestrukturiranja pa se ne uporabljajo za nekatera podjetja, kot so kreditne institucije in zavarovalnice, za katere veljata posebna ureditev in nadzor.

Prilagoditev dolga

Prilagoditev dolga se lahko odobri le fizični osebi. Pod določenimi pogoji se lahko odobri tudi fizični osebi, ki opravlja zasebno poslovno dejavnost ali poslovno dejavnost v okviru družbe z neomejeno odgovornostjo ali kot komplementar v komanditni družbi.

2 Kateri so pogoji za uvedbo postopka v primeru insolventnosti?

Splošna zahteva za začetek vseh treh vrst postopkov v primeru insolventnosti je, da je dolžnik insolventen. Insolventnost pomeni, da dolžnik drugače kot začasno ni sposoben poravnati dolgov ob njihovi zapadlosti. Postopek prestrukturiranja se lahko začne tudi, kadar dolžniku grozi insolventnost.

Stečaj

Predlog za stečaj lahko vloži dolžnik ali upnik. Splošni osnovni pogoj za razglasitev stečaja je insolventnost dolžnika. Zakon o stečaju določa domneve glede insolventnosti, da se lažje ugotovi, ali je nekdo insolventen; dolžnik, ki izpolnjuje te domneve, se šteje za insolventnega, razen če se dokaže nasprotno.

Dolžnik se šteje za insolventnega, če:

1. izjavi, da je insolventen, in ni posebnih razlogov za to, da njegova izjava ne bi bila sprejeta;
2. je prenehal s plačili;
3. je bilo v izvršilnem postopku v šestih mesecih pred vložitvijo predloga za stečaj ugotovljeno, da dolžnik terjatve ne more poplačati v celoti, ali
4. dolžnik, ki ima ali je imel v letu pred vložitvijo predloga za stečaj dolžnost voditi poslovne knjige, ni poplačal nedvoumne in zapadle terjatve upnika v enem tednu po prejemu opomina.

Upnik lahko predlaga stečaj, če njegova terjatev do dolžnika temelji na sodni odločbi ali drugi podlagi za izvršbo, zavezi, ki jo je podpisal dolžnik in je sam ne izpodbija z očitno utemeljenim razlogom ali ki je kako drugače nedvoumna. Ni nujno, da je znesek terjatve zapadel. Obstajajo omejitve v zvezi z vlaganjem predlogov za stečaj na podlagi zanemarljivih terjatev in v primerih, ko ima upnik zavarovano terjatev.

Sodišče imenuje stečajnega upravitelja in poskrbi, da se obvestilo o začetku stečaja nemudoma objavi v finskem uradnem listu. Objavi se lahko tudi v katerem koli dnevnem časopisu. Dolžnost stečajnega upravitelja je, da upnike obvesti o začetku stečajnega postopka. Obvestilo o začetku stečajnega postopka se med drugim objavi tudi v registru stečajev in reorganizacij, poslovnem registru, registru lastninskih pravic in hipotek, registru ladij, registru ladij v gradnji, registru zrakoplovov, registru poslovnih hipotek, registru podatkov o vozilih in voznikih ter registru vknjižb.

Prestrukturiranje

Predlog za postopek prestrukturiranja lahko vloži dolžnik ali upnik. Večino predlogov vložijo dolžniki.

Postopek prestrukturiranja se lahko začne, če je dolžnik insolventen in ni pravnih ovir za začetek postopka. Ovara na primer obstaja, kadar je verjetno, da s programom prestrukturiranja insolventnost ne bo odpravljena ali da dolžnikovo premoženje ne zadostuje za kritje stroškov postopka prestrukturiranja.

Postopek prestrukturiranja se lahko začne tudi, kadar dolžniku grozi skorajšnja insolventnost. Postopek prestrukturiranja na podlagi skorajšnje insolventnosti se lahko na predlog upnika začne samo, če se terjatev nanaša na znaten finančni interes. Poleg tega lahko postopek prestrukturiranja začneta vsaj dva upnika, katerih skupni terjatvi predstavljata vsaj petino dolžnikovih znanih dolgov in ki z dolžnikom vložita skupni predlog ali izjavita, da podpirata dolžnikov predlog.

Sodišče objavi obvestilo o odločitvi za začetek postopka prestrukturiranja v finskem uradnem listu. Dolžnost upravitelja je, da upnike obvesti o začetku postopka. O začetku postopka prestrukturiranja se obvestijo tudi nekateri organi, poleg tega se med drugim vpiše v register stečajev in reorganizacij, poslovni register ter register lastninskih pravic in hipotek.

Pravne posledice začetka postopka prestrukturiranja samodejno začnejo veljati z datumom sodne odločbe o začetku postopka. Po vložitvi predloga lahko sodišče na zahtevo vložnika predloga ali dolžnika odredi prepoved, da bi poplačilo dolgov in varščina za dolgove, izterjava dolga ali zaplomba ali drugi izvršilni ukrepi začeli veljati pred začetkom postopka.

Prilagoditev dolga

Prilagoditev dolga se uvede na predlog dolžnika. Pogoj za začetek postopka prilagoditve dolga je, da je dolžnik insolventen in ne more razumno izboljšati svoje plačilne sposobnosti, da bi lahko poplačal svoje dolgove. Glavni razlog za insolventnost mora biti bistveno zmanjšanje plačilne sposobnosti dolžnika zaradi spremembe okoliščin, za katero ni glavni krivec dolžnik, na primer zaradi bolezni. Prilagoditev dolga se lahko odobri tudi, če tudi sicer obstaja dober razlog za prilagoditev dolga glede na delež dolgov in drugih obveznosti dolžnika v primerjavi z njegovo sposobnostjo, da jih poplača. Pri presoji plačilne sposobnosti dolžnika se upoštevajo na primer njegovo premoženje, dohodek in možnosti za zaslužek.

Za postopek prilagoditve dolga ne sme biti nobenih zakonskih zadržkov (npr. dolg, ki nastane na podlagi kaznivega dejanja ali zaradi lahkomišelnosti in neodgovornosti). Vendar se lahko prilagoditev dolga odobri kljub splošnemu zadržku, če za to obstaja dober razlog. V takih primerih se posebna pozornost nameni ukrepom, ki jih je dolžnik sprejel za poplačilo dolgov, času, ki je minil od zapadlosti zahtevanih zneskov, in drugim okoliščinam dolžnika pa tudi pomembnosti prilagoditve dolga za dolžnika in upnike.

Pravni učinki začetka postopka prilagoditve dolga samodejno začnejo veljati z datumom sodne odločbe o začetku postopka. Po vložitvi predloga lahko sodišče na zahtevo dolžnika odredi začasno prepoved, da bi poplačilo dolgov in varščina za dolgove ali izterjava dolga oziroma zaplemba in drugi izvršilni ukrepi začeli veljati pred začetkom postopka.

3 Katero premoženje je sestavni del stečajne mase? Kako se obravnava premoženje, ki ga je dolžnik pridobil ali ki je bilo nanj preneseno po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

Stečaj

Premoženje, ki ga ima dolžnik ob začetku stečaja, in premoženje, ki ga pridobi pred koncem stečaja, se šteje za premoženje v stečajni masi. Za premoženje v stečajni masi se štejejo tudi izkupiček od prodaje premoženja v stečajni masi ter premoženje, ki ga je mogoče vrniti v stečajno maso, in premoženje, pridobljeno z zamenjavo za stečajno maso.

Premoženje, ki ga ni mogoče zaseči, se praviloma ne šteje za premoženje v stečajni masi. Prav tako se za premoženje v stečajni masi ne šteje premoženje ali dohodek, ki ga po začetku stečaja pridobi oziroma zasluži fizična oseba.

Prestrukturiranje

V postopku prestrukturiranja se za dolžnika pripravi program prestrukturiranja, ki vsebuje na primer poročilo o finančnem stanju dolžnika, tj. o njegovem premoženju, obveznostih in drugih zavezah. Program prestrukturiranja se pripravi na podlagi celotnega premoženja dolžnika v času postopka. Mogoče je tudi vračilo: posel, ki bi ga bilo mogoče razveljaviti, če bi bil namesto predloga za prestrukturiranje vložen predlog za stečaj, se lahko v postopku prestrukturiranja razveljavi iz istih razlogov kot v primeru stečaja.

Čeprav je program prestrukturiranja po njegovi odobritvi v izjemnih okoliščinah mogoče spremeniti, zneskov plačil, ki se izvedejo posameznemu upniku, s spremembo programa ni več mogoče zvišati. Vendar je lahko premoženje, ki se na dolžnika prenese po odobritvi programa prestrukturiranja, razlog za to, da upniki od dolžnika zahtevajo dodatna plačila. Dolžniku se lahko odredijo dodatna plačila, če se šteje, da je finančno stanje dolžnika boljše kot ob pripravi programa. Zahtevek za dodatna plačila se lahko vložijo, če obstajajo razlogi za zahtevanje takih plačil, zahtevek pa se vložijo pri sodišču najpozneje eno leto po predložitvi končnega poročila sodišču.

Prilagoditev dolga

Pri presoji plačilne sposobnosti dolžnika je treba upoštevati na primer sredstva iz odprodaje njegovega premoženja, njegov dohodek in možnosti za zaslužek, nujne življenjske stroške in preživninsko obveznost. Pri prilagoditvi dolga se za dolžnika potrdi časovni razpored plačil, ki ustreza njegovi plačilni sposobnosti. Ves dohodek dolžnika, ki presega njegove nujne življenjske stroške in preživninsko obveznost, ter tudi drugo dolžnikovo premoženje, ki ne spada med njegove osnovne potrebščine, se porabi za kritje dolgov. Med premoženje, ki se šteje za dolžnikove osnovne potrebščine, spadajo njegovo lastniško stanovanje, pohištvo v njem v razumnem obsegu ter osebni predmeti in delovni pripomočki dolžnika, kolikor so razumno nujni. Premoženje, ki se šteje za osnovne potrebščine dolžnika, se lahko odproda samo v primerih, določenih z zakonom.

Poleg tega se lahko s časovnim razporedom plačil od dolžnika zahtevajo dodatna plačila zaradi dodatnega dohodka ali premoženja, ki ga je prejel med trajanjem navedenega razporeda. Dolžnik mora upnikom posredovati določen delež morebitnih daril in drugih enkratnih izplačil, ki jih prejme med trajanjem časovnega razporeda plačil. Kadar dohodek dolžnika presega dohodek, določen za časovni razpored plačil, se lahko dolžniku odredi, naj določen delež dodatnega dohodka plača upnikom.

4 Kakšna pooblastila imata dolžnik in stečajni upravitelj?

Stečaj

O razglasitvi stečaja odloči sodišče, ki imenuje tudi stečajnega upravitelja. Oseba je lahko imenovana za stečajnega upravitelja, če soglaša z imenovanjem ter ima sposobnost, usposobljenost in izkušnje, ki so potrebne za to funkcijo, ter je tudi sicer primerna za stečajnega upravitelja. Stečajni upravitelj ni v takem razmerju z dolžnikom ali upnikom, da bi bile ogrožene njegova neodvisnost od dolžnika, nepristranskost do upnikov ali njegova sposobnost za ustrezno izpolnjevanje naloge. Pravna oseba ne more biti imenovana za stečajnega upravitelja.

Stečajni upravitelj ima osrednjo vlogo pri upravljanju premoženja v stečajni masi. Med drugim so dolžnosti stečajnega upravitelja, da zastopa stečajno maso, skrbi za njeno tekoče upravljanje, pripravi popis stečajne mase in opis dolžnika, prejema prijavitelne terjatve in pripravi seznam izplačil. Stečajni upravitelj tudi poskrbi za upravljanje in prodajo premoženja v stečajni masi ter izplačilo sredstev.

Z začetkom stečaja dolžnik izgubi pristojnost v zvezi s premoženjem v stečajni masi. Dolžnik je pripravljen sodelovati, tako da se lahko stečajni postopek pripelje do konca. Stečajnemu upravitelju mora razkriti informacije, potrebne za pripravo popisa stečajne mase in njegovo potrditev. Dolžnik ima pravico, da prejema informacije o stečajni masi, se udeležuje skupščine upnikov in izraža mnenja o zadevah, o katerih se odloča.

Prestrukturiranje

Sodišče ob začetku postopka za prestrukturiranje podjetja imenuje upravitelja. To je odrasla oseba, ki velja za pošteno, ni v stečaju in ima polno poslovno sposobnost. Ta oseba ima sposobnost, usposobljenost in izkušnje, potrebne za to funkcijo. Upravitelj ni v takem razmerju z dolžnikom ali katerim koli od upnikov, da bi bila lahko ogrožena njegova neodvisnost od dolžnika ali nepristranskost do upnikov. Pravna oseba ne more biti imenovana za upravitelja.

Upravitelj je odgovoren za uresničitev namena postopka in zaščito interesov upnikov. Pripravi poročilo o dolžnikovem premoženju in obveznostih ter predlog programa prestrukturiranja. Poleg tega tudi nadzoruje dolžnikove dejavnosti.

Sodišče lahko imenuje upniški odbor, da zastopa upnike in deluje kot svetovalni organ, ki upravitelju pomaga izpolnjevati dolžnosti. Odbor se ne imenuje, če se to ne zdi potrebno zaradi majhnega števila upnikov ali iz drugih razlogov.

Dolžnik ohrani pristojnost v zvezi s svojim premoženjem in dejavnostmi, če zakon ne določa drugače. Vendar dolžnik po začetku postopka brez soglasja upravitelja na primer ne prevzame novega dolga, razen če je povezan z njegovimi rednimi dejavnostmi ter znesek in pogoji dolga niso neobičajni. Na zahtevo upravitelja ali upnika se lahko pristojnost dolžnika omeji tudi drugače, če obstaja tveganje, da bo dolžnik s svojim ravnanjem škodoval interesom upnika ali jih ogrozil. Dolžnik mora sodelovati s sodiščem, upraviteljem in upniškim odborom ter jim zagotavljati informacije. Dolžnik je še naprej upravičen do uveljavljanja pravice do tožbe v že začetem ali bližajočem se sodnem postopku, razen če uveljavljanje njegove pravice do tožbe prevzame upravitelj.

Prilagoditev dolga

Po potrebi lahko sodišče imenuje upravitelja za prilagoditev dolga, kadar je to potrebno za razjasnitev finančnega stanja dolžnika, odprodajo njegovega premoženja ali sicer za izvedbo prilagoditve dolga. Za upravitelja je lahko imenovana odrasla oseba, ki je znana po poštenosti, ni v stečaju, zanjo ne veljajo omejitve sposobnosti in ki soglaša z imenovanjem. Upravitelj mora imeti sposobnost, usposobljenost in izkušnje, potrebne za opravljanje svojih dolžnosti. Ni v takem razmerju z dolžnikom ali katerim koli od upnikov, da bi bila lahko ogrožena njegova neodvisnost od dolžnika ali nepristranskost do upnikov. Pravna oseba ne more biti imenovana za upravitelja.

Dolžnost morebitnega upravitelja je, da pripravi osnutek časovnega razporeda plačil in izpolnjuje druge dolžnosti, ki mu jih naloži sodišče. Pri pripravi osnutka časovnega razporeda plačil se pogaja z dolžnikom in upniki ter jim zagotavlja potrebne informacije o prilagoditvi dolga, poleg tega jim omogoči, da predložijo izjavo o predlogu in osnutku časovnega razporeda plačil. Upravitelj se lahko imenuje tudi za to, da poskrbi za odprodajo dolžnikovega premoženja in prenos izkupička od odprodaje na upnike. Če upravitelj ni imenovan, je za pripravo osnutka časovnega razporeda plačil odgovoren dolžnik. O začetku postopka za prilagoditev dolgov fizične osebe odloči sodišče, ki je odgovorno tudi za potrditev časovnega razporeda plačil.

Dolžnik obdrži lastninsko pravico in pravico do razpolaganja s svojim premoženjem. Vendar se vse dolžnikovo premoženje, ki se ne šteje za njegove osnovne potrebščine, porabi za kritje dolgov. Dolžnik mora sodišču, upnikom in upravitelju, če je imenovan, zagotoviti vse potrebne informacije v zvezi z zadevami, ki so pomembne za prilagoditev dolga. Prispeva tudi k pravilni izvedbi prilagoditve dolga.

5 Pod katerimi pogoji je mogoče uveljavljati pobote?

Stečaj

Razen v nekaterih izjemah ima upnik pravico, da ob začetku stečaja s terjatvijo v stečajnem postopku pobota svoj dolg do dolžnika, tudi če dolg do dolžnika ali terjatev še nista zapadla. Pravica do pobota ne velja za terjatev, ki upniku ne daje pravice do poplačila iz stečajne mase, niti za terjatev, ki je podrejena drugim terjatvam. Upnik je dolžan zagotoviti informacije o terjatvi, ki naj bi se uporabila za pobot.

Prestrukturiranje

Upnik ima kljub prepovedi izterjave dolga pravico, da ob začetku postopka terjatev pobota z dolgom do dolžnika pod enakimi pogoji kot v stečajnem postopku. Obvestilo o pobotu se vroči tudi upravitelju. Pravica do pobota ne velja za pobot, ki bi ga kreditna institucija izvedla s sredstvi, ki jih ima dolžnik ob začetku veljavnosti prepovedi izterjave ali pozneje deponirana v instituciji, ali za sredstva, ki so takrat pri kreditni instituciji namenjena prenosu na dolžnikov račun, kadar se račun lahko uporabi za izplačila.

Prilagoditev dolga

Po začetku postopka prilagoditve dolga se zoper dolžnika ne sprejmejo ukrepi za izterjavo dolga, za katerega velja odlog plačil, ali zavarovanje njegovega plačila. Odlog izterjave vključuje tudi pobot med dolžnikovimi terjatvami in dolgovi do upnika. Vendar ta odlog ne velja za pobot davkov.

6 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na trenutne pogodbe, katerih stranka je dolžnik?

Praviloma pogodbe, ki ne vključujejo terjatev v stečajnem postopku, ostanejo veljavne in nespremenjene v vseh vrstah postopkov v primeru insolventnosti.

Stečaj

Če dolžnik ob začetku stečaja ni izpolnil pogodbe, katere stranka je, druga pogodbená stranka zahteva izjavo o tem, ali pogodba veže stečajno maso. Če se za stečajno maso izjavi, da jo pogodba veže, in se položi sprejemljiva varščina za izpolnitev pogodbe, pogodbe ni mogoče prekiniti. Lahko pa druga pogodbená stranka pogodbo prekine, če je pogodba osebne narave ali če obstaja drug poseben razlog za to, da od druge stranke ni mogoče zahtevati, naj ostane pogodbeno vezana na stečajno maso.

Poleg tega se lahko posamezen posel razveljavi na podlagi razloga za vračilo, ki je naveden v zakonu o vračilu premoženja v stečajno maso (*Laki takaisinsaannista konkurssipesään* 758/1991).

Prestrukturiranje

Začetek postopka prestrukturiranja ne vpliva na obstoječe obveznosti dolžnika, če ni drugače določeno z zakonom. Najemno ali zakupno pogodbo, pri kateri je dolžnik zakupnik, lahko dolžnik prekine, pri čemer pogodba preneha dva meseca po vročitvi obvestila o prekinitvi. Oseba, ki se je pred začetkom postopka dolžniku zavezala k izpolnitvi pogodbe, vendar je ob začetku postopka še ni do konca izpolnila, je upravičena do plačila za izpolnitev pogodbe, če je izpolnitev pogodbe mogoče šteti med redne dejavnosti dolžnika. Če gre za drugo vrsto pogodbe, sklenjeno pred začetkom postopka, in če dolžnik ob začetku postopka ni izpolnil svoje plačilne obveznosti iz pogodbe, upravitelj na zahtevo druge stranke navede, ali se bo dolžnik držal svojega dela pogodbe ali ne. Če je odgovor nikalen ali če ni dan v razumnem času, ima druga stranka pravico, da pogodbo odpove. Sporazum, v okviru katerega bi dolžnik izvedel plačilo na podlagi prestrukturiranja dolga ali v zvezi z njim, je ničn, razen če obveznost izvedbe plačila temelji na odobrenem programu prestrukturiranja. Če je delodajalec v postopku prestrukturiranja, ima pravico, da pogodbo o zaposlitvi ne glede na njeno trajanje pod določenimi pogoji prekine z dvomesečnim odpovednim rokom.

Posel, ki bi lahko bil razveljaven, če bi bil namesto predloga za prestrukturiranje vložen predlog za stečaj, se lahko na zahtevo upnika v postopku prestrukturiranja razveljavi iz istih razlogov, kot so določeni v zakonu o vračilu premoženja v stečajno maso.

Prilagoditev dolga

Dolžnik se odpove premoženju, ki ne spada med njegove osnovne potrebščine in ki ga je pridobil na podlagi sheme delnega plačila ali najemnega nakupa. Dolžnik ima pravico prekiniti najemno pogodbo, kadar je najemnik, ali drugo vrsto potrošniške pogodbe ali shemo najemnega nakupa, pri čemer začne prekinitve veljati dva meseca po obvestilu o prekinitvi. Oseba, ki se je pred začetkom postopka dolžniku zavezala k izpolnitvi pogodbe, vendar je ob začetku postopka še ni do konca izpolnila, je upravičena do plačila za izpolnitev pogodbe, če je izpolnitev pogodbe mogoče šteti med redne dejavnosti dolžnika. Pogodba, v skladu s katero je dolžnik odgovoren na podlagi prilagoditve dolga ali v zvezi z njo, je nična, razen če je njegova odgovornost predpisana v časovnem razporedu plačil ali temelji na zakonu.

Posel, ki bi bil lahko razveljaven, če bi bil namesto predloga za prilagoditev dolga vložen predlog za stečaj, se lahko na zahtevo upnika v postopku prilagoditve dolga razveljavi iz istih razlogov, kot so določeni v zakonu o vračilu premoženja v stečajno maso.

7 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na postopke, ki so jih sprožili posamezni upniki (razen za pravde v teku)?

Stečaj

Po začetku stečaja zoper stečajno maso ni mogoče vložiti tožbe za pridobitev podlage za izvršitev terjatve v stečajnem postopku, prav tako se v zvezi s premoženjem iz stečajne mase ne izvedejo izvršilni ukrepi, da bi se izterjala terjatev v stečajnem postopku. Nasprotno pa lahko upnik, zavarovan s premoženjem, vloži tožbo za izterjavo terjatve na podlagi zavarovanja s premoženjem.

Prestrukturiranje

Praviloma po začetku postopka prestrukturiranja za dolžnika velja prepoved poplačil, za upnike pa velja prepoved izterjave dolga, kar pomeni, da zoper dolžnika ni mogoče sprejeti ukrepov za izterjavo dolga, na katerega se nanaša prestrukturiranje, ali zagotovitev njegovega poplačila. Zavarovani upnik lahko v nekaterih primerih zaprosi sodišče za dovoljenje, da unovči zavarovanje in tako pridobi plačilo. To je na primer mogoče, če je jasno, da glede na dogovor o prestrukturiranju ni nujno, da imejte, ki je uporabljeno kot zavarovanje, ostane v lasti dolžnika. Praviloma se po začetku postopka zoper dolžnika ne sprejmejo ukrepi zavarovanja na podlagi uradnih odločb.

Prilagoditev dolga

Tako kot v postopku prestrukturiranja tudi v postopku prilagoditve dolga za upnika velja odlog izterjave dolga. Kadar dolg spada v okvir odloga plačil, zoper dolžnika ni mogoče sprejeti ukrepov za izterjavo dolga, ki ga je treba plačati, ali zavarovanje njegovega poplačila. Zoper dolžnika ni mogoče sprejeti ukrepov za izterjavo dolga, ki ga je treba plačati, ali zavarovanje njegovega poplačila. Poleg tega se dolžniku ne naložijo zamudne kazni. Zavarovani upnik pa lahko v nekaterih primerih zaprosi sodišče za dovoljenje, da unovči zavarovanje in tako pridobi plačilo. To je na primer mogoče, če se premoženje, ki je uporabljeno kot zavarovanje, ne šteje za osnovne potrebščine dolžnika ali če dolžnik tega premoženja ne potrebuje za opravljanje poslovne dejavnosti.

Upnik lahko vloži tožbo ali začne drug postopek, da ohrani izvršilno pravico ali pridobi podlago za izvršitev. Praviloma lahko upnik ne glede na določbe o prepovedi v zvezi z začetkom prilagoditve dolga tudi zahteva odreditev ukrepov zavarovanja in izvršitev take odredbe.

8 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na nadaljevanje pravnih, ki tečejo v trenutku uvedbe postopka v primeru insolventnosti?

Stečaj

Ob začetku stečaja dolжник izgubi pristojnost v zvezi s premoženjem v stečajni masi, ki se prenese na stečajnega upravitelja. Posledično ima stečajna masa pravico prevzeti vlogo stranke v zadevah v zvezi s premoženjem v stečajni masi: stečajna masa ima možnost nadaljevati sodni postopek med dolžnikom in tretjimi osebami v zvezi s premoženjem v stečajni masi. Če stečajna masa te možnosti ne izkoristi, lahko postopek nadaljuje dolжник. Podobno ima stečajna masa možnost nadaljevati sodni postopek v zvezi z nerešeno terjatvijo do dolžnika v stečajnem postopku. Če stečajna masa ne odgovori na tožbo in dolжник ni pripravljen nadaljevati postopka, lahko tožnik predlaga, naj se zadeva reši.

Prestrukturiranje

Dolжник je še naprej upravičen do uveljavljanja svoje pravice do tožbe v sodnem postopku ali drugih ustreznih postopkih, ki že potekajo in v katerih je stranka, razen če uveljavljanje dolžnikove pravice do tožbe prevzame upravitelj. Enako velja za sodne ali druge postopke, uvedene po začetku postopka prestrukturiranja.

Upravitelj ima pravico vlagati zahtevke in začeti sodne ali druge ustrezne postopke v imenu dolžnika ter uveljavljati njegovo pravico do tožbe v postopkih. Poleg tega lahko upravitelj sprejme vročitve v imenu dolžnika.

Prilagoditev dolga

Začetek prilagoditve dolga ne vpliva na sodne postopke, ki potekajo, ali dolžnikovo pravico do tožbe v postopkih.

9 Katere so glavne značilnosti udeležbe upnikov v postopku v primeru insolventnosti?

Stečaj

Upnik lahko predlaga razglasitev stečaja.

Upniki izvršujejo popolno pristojnost v zvezi s stečajno maso. Pristojnost v zvezi s stečajno maso izvršujejo upniki, če ni z zakonom določeno, da mora o zadevi odločati ali jo obravnavati stečajni upravitelj. Poleg tega lahko upniki obdržijo pristojnost v zvezi z zadevami iz tekočega upravljanja stečajne mase ali pa del svoje pristojnosti prenesejo na stečajnega upravitelja. Pravico do izvrševanja upniške pristojnosti imajo tisti upniki, ki imajo terjatev do dolžnika v stečajnem postopku in so jo prijavi. Pristojnost upnikov v stečajnem postopku se pridobi, ko se stečaj začne, in preneha, ko se stečaj konča.

Najpomembnejši organ odločanja je skupščina upnikov, lahko pa se uporabijo tudi drugi postopki odločanja. Upniki lahko ustanovijo tudi upniški odbor, ki deluje kot organ za zvezo v pogajanjih med stečajnim upraviteljem in upniki. Glasovalna moč upnikov se določi na podlagi njihove tekoče terjatve v stečajnem postopku. Kot odločitev skupščine upnikov velja mnenje, ki ima podporo tistih upnikov, katerih skupna glasovalna moč je večja od polovice glasovalne moči vseh upnikov, ki se udeležijo glasovanja. V alternativnih postopkih odločanja se glasovi preštejejo na podlagi glasovalne moči upnikov, ki izrazijo stališče.

Prestrukturiranje

Upnik lahko predlaga postopek prestrukturiranja.

Za skupnega predstavnika upnikov se lahko imenuje upniški odbor. Odbor zastopa vse skupine upnikov, njegova naloga pa je upravitelju pomagati pri izpolnjevanju njegovih dolžnosti in v imenu upnikov nadzorovati dejavnosti upravitelja. Odbor odloča z navadno večino.

Upravitelj se pri pripravi osnutka programa prestrukturiranja pogaja z upniškim odborom in po potrebi s posameznimi upniki. Poleg tega imajo pravico predložiti osnutek programa prestrukturiranja tudi upniki ali skupine upnikov, katerih terjatve presega zakonsko določeno mejo. Ko je osnutek programa prestrukturiranja pripravljen, se posreduje upnikom v odobritev. Če ni ovir za odobritev programa, se lahko program odobri s soglasjem vseh upnikov, s soglasjem večin v skupinah upnikov in v nekaterih okoliščinah celo brez soglasja večine v vseh skupinah upnikov.

Prilagoditev dolga

Upnik ne more predlagati prilagoditve dolga fizične osebe. Vendar dolжник praviloma pred vložitvijo predloga za prilagoditev dolga ugotovi, ali obstaja možnost za sklenitev dogovora z upniki. V skladu z uveljavljenimi praksami kreditiranja in izterjave dolgov upnik sodeluje za doseg dogovora.

Upnikom se omogoči predložitev izjave o predlogu za prilagoditev dolga in osnutku časovnega razporeda plačil. Po potrebi upniki pisno zagotovijo podrobnosti o svojih terjativah. Odobreni časovni raspored plačil se lahko spremeni na zahtevo upnika ali pa se lahko iz nekaterih razlogov odredi njegovo prenehanje.

10 Na kakšen način lahko stečajni upravitelj uporablja premoženje iz stečajne mase oziroma razpolaga z njim?

Stečaj

Premoženje v stečajni masi se upravlja s primerno skrbnostjo in smotno. Ena od dolžnosti stečajnega upravitelja je, da poskrbi za prodajo premoženja iz stečajne mase. Premoženje v stečajni masi se proda na način, ki je najugodnejši za stečajno maso, tako da je izkupiček od prodaje čim večji. Zavarovanje s premoženjem, ki je del stečajne mase, se lahko proda samo, če se zavarovani upnik s tem strinja ali če to dovoli sodišče. Premoženje v stečajni masi se ne sme prenesti na stečajnega upravitelja, njegove pomočnike ali osebe, ki so povezane s stečajnim upraviteljem ali njegovim pomočnikom.

Prestrukturiranje in prilagoditev dolga

Pravice upravitelja so omejene na pravico do dostopa do informacij, ki jih potrebuje za izpolnitev svojih obveznosti. Dolжник obdrži lastninsko pravico in pravico do razpolaganja s svojim premoženjem, upravitelj pa nima pravice uporabljati premoženja dolžnika ali ga prenesti. V postopku prilagoditve dolga pa se lahko upravitelju odredijo prodaja premoženja, izvedba s tem povezanih ukrepov in dogovorov ter prenos izkupička upravičencem.

11 Katere terjatve je treba prijaviti zoper dolžnikovo stečajno maso in kako se obravnavajo terjatve, nastale po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

Stečaj

Terjatev v stečajnem postopku je dolžnikov dolg, ki temelji na pravni podlagi in je nastal pred začetkom stečaja. Poleg tega se za terjatve v stečajnem postopku štejejo tudi terjatve, zavarovane s premoženjem, in terjatve, katerih podlaga ali znesek sta pogojna, prerekana ali kako drugače nejasna. V trajnem dolžniškem razmerju se del dolga iz obdobja pred začetkom stečaja šteje za terjatev v stečajnem postopku.

Terjatve, ki nastanejo po začetku stečaja, se štejejo za administrativne stroške, tj. dolg stečajne mase, ki se v celoti poplača s premoženjem iz stečajne mase.

Prestrukturiranje

Dolgovi, ki nastanejo po vložitvi predloga, se poravnajo ob zapadlosti. Enako velja za honorarje, pristojbine in druge tekoče izdatke na podlagi trajnega pogodbenega razmerja ali trajne pogodbe o uporabi ali razpolaganju, če se nanašajo na obdobje po vložitvi predloga.

Prilagoditev dolga

Prilagoditev dolga zajema vse dolžnikove dolgove, ki so obstajali pred začetkom prilagoditve dolga. To vključuje zavarovane obveznosti in dolgove, ki so pogojni, izpodbijani ali kako drugače nedoločeni v smislu njihovega zneska ali podlage, pa tudi obresti na take dolgove, obračunane od začetka prilagoditve dolga do potrditve časovnega razporeda plačil, ter stroške izterjave in izvršitve takih dolgov, če se naložijo dolžniku.

Dolgovi, ki ne spadajo v okvir prilagoditve dolga, se poravnajo ob zapadlosti.

12 Katera so pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev?

Stečaj

Da je upnik upravičen do izplačila, mora terjatev v zvezi s stečajem pisno prijaviti (vloga), tako da vlogo izroči stečajnemu upravitelju najpozneje na rok za prijavo terjatev. V vlogi se na primer navedejo znesek glavnice terjatve, pripadajoče obresti ter podlaga za terjatev in obresti. Prijava se lahko spremeni ali dopolni tudi po roku za prijavo terjatev. Terjatev se lahko prijavi tudi za nazaj, če upnik stečajni masi plača dodatno takso, razen če obstaja upravičen razlog za to, da terjatev ni bila prijavljena do roka. Stečajni upravitelj lahko terjatev v stečajnem postopku upošteva v osnutku seznama izplačil brez prijave, če podlaga in znesek terjatve nista sporna.

Stečajni upravitelj preveri legitimnost prijavljenih terjatev in njihovo morebitno razvrstitev po prednostnem vrstnem redu. Terjatve, ki dajejo pravico do izplačila, se navedejo v osnutku seznama izplačil. Stečajni upravitelj, upnik ali dolžnik lahko prerekajo terjatev iz osnutka seznama izplačil. Prerekanje terjatve mora biti podrobno pojasnjeno, ugovoru o prerekanju terjatve pa morajo biti priloženi tudi razlogi za prerekanje. Kadar se upnikova terjatev prereka, stečajni upravitelj upniku omogoči, da je zaslišan v zvezi s prerekanjem in da predloži dokaze v podporo svoji terjatvi. Terjatev, ki ni pravočasno prerekana, se šteje za sprejeto.

Stečajni upravitelj nato sestavi seznam izplačil, pri čemer upošteva ugovore o prerekanju in izjave, ter seznam predloži sodišču v potrditev. Sodišče obravnava prerekanja in druga nestrinjanja. Če prerekanja ni mogoče rešiti na obravnavi, ga je treba rešiti ločeno v civilnem postopku. Na koncu sodišče potrdi seznam izplačil.

Prestrukturiranje

Dolžnik predlogu za začetek postopka prestrukturiranja priloži izjavo o upnikih, dolgovih in njihovem zavarovanju s premoženjem. Ko sodišče izda odredbo o začetku postopka prestrukturiranja, določi rok, do katerega morajo upniki terjatve pisno prijaviti upravitelju, če se razlikujejo od tistih, ki jih je navedel dolžnik. Ko se osnutek programa prestrukturiranja predloži sodišču, sodišče strankam v zadevi omogoči, da pri upravitelju pisno prerekajo terjatve, navedene v osnutku, in da v določenem roku predložijo pisno izjavo v zvezi z osnutkom, ali pa te stranke povabi na zaslišanje na sodišču. Ugovore lahko v imenu dolžnika podata upravitelj in dolžnik. Ugovori se obravnavajo, o zadevi pa se po možnosti odloči hkrati z obravnavo osnutka, lahko pa tudi v ločenem sodnem postopku. Ko sodišče odloči o prestrukturiranju nejasnega dolga, lahko oseba, ki je pripravila osnutek, osnutek popravi, pregleda ali dopolni. Upniki nato glasujejo o osnutku programa prestrukturiranja.

Praviloma med prestrukturiranjem dolg, ki ga dolžnik ali upnik ni prijavil in s katerim upravitelj ni bil kako drugače seznanjen pred odobritvijo programa prestrukturiranja, z odobritvijo programa prestrukturiranja preneha.

Prilagoditev dolga

Sodišče ob izdaji odredbe o začetku prilagoditve dolga upnikom pošlje izvode sodne odredbe, predloga in dolžnikovega osnutka časovnega razporeda plačil. Določi tudi rok za pisna obvestila upnikov o znesku prilagodljivih dolgov, če se razlikujejo od tistih, ki jih je prijavil dolžnik, ter rok za pisne izjave upnikov o predlogu in dolžnikovem osnutku časovnega razporeda plačil ter za morebitna prerekanja dolgov, vključenih v osnutek.

Prerekanja se obravnavajo v povezavi s postopkom prilagoditve dolga, o njih pa se odloči v časovnem razporedu plačil, če je to mogoče, ne da bi nastala velika zamuda pri prilagoditvi dolga. V nasprotnem primeru sodišče odredi, naj se zadeva reši z ločeno tožbo ali v drugem postopku. Nato se lahko potrdi časovni razpored plačil, če se dolžniku odobri prilagoditev dolga.

Časovni razpored plačil se lahko spremeni na predlog dolžnika ali upnika, če se po potrditvi tega razporeda izkaže, da obstaja prilagodljivi dolg. Če se prilagodljivi dolg pojavi po izteku časovnega razporeda plačil, dolžnik poplača dolg v znesku, ki bi bil upniku dodeljen, če bi bil dolg vključen v časovni razpored plačil.

13 Katera so pravila o razdelitvi iztržkov? Kako se razvrščajo terjatve in pravice upnikov?

Praviloma se v vseh vrstah postopkov v primeru insolventnosti terjatve štejejo za enakovredne, tj. vsak upnik ima enako pravico do prejema plačila iz izplačanih sredstev sorazmerno s svojo terjatvijo. Izjeme od tega pravila zadevajo določbe o prednostnih in podrejenih terjatvah.

Stečaj

Izplačila stečajnim upnikom se izvedejo v skladu s potrjenim seznamom izplačil. Določbe o prednostni razvrstitvi terjatev v stečajnem postopku, kadar premoženje dolžnika ne zadostuje za kritje vseh terjatev, vsebuje zakon o vrstnem redu terjatev (*Laki velkobjen maksunsaantijärjestyksessä* 1578/1992).

Terjatev, ki je zavarovana s premoženjem ali ima pridržno pravico, je prednostna terjatev, enako pa velja tudi za terjatve, nastale v povezavi s prestrukturiranjem podjetja, plačilom preživnine za otroka in poslovnimi hipotekami. Terjatve, ki so podrejene drugim terjatvam, in njihovo medsebojno razvrščanje so pojasnjeni s posebnimi določbami. Med takimi terjatvami so na primer obresti in kazni za zamujeno plačilo, ki se nanašajo na terjatev, ki se do začetka stečaja ne šteje za prednostno, ter druge pristojbine na podlagi javnega prava, kot so globe in plačila kazni.

Prestrukturiranje

Upniki, ki bi zunaj postopka prestrukturiranja imeli enako pravico do poplačila svojih terjatev, imajo pri poravnava dolga v okviru programa prestrukturiranja enakopraven status. Lahko pa program prestrukturiranja določa, da se upniki z majhnimi terjatvami poplačajo v celoti.

Za zavarovane dolgove se lahko uporabijo samo omejeni ukrepi poravnave dolga, saj se glavnica zavarovanega dolga ne sme zmanjšati. Poravnava dolga ne vpliva na obstoj ali vsebino upnikove dejanske pravice iz zavarovanja. Pri poravnavi dolga se obresti in drugi kreditni stroški, ki med postopkom prestrukturiranja nastanejo pri prestrukturiranju dolgov, ki niso zavarovani dolgov, štejejo za dolgove, ki imajo najmanjšo prednost.

Prilagoditev dolga

Dolžnikova razpoložljiva sredstva in sredstva iz odprodaje njegovega premoženja se razdelijo med navadne dolgove sorazmerno z njihovim zneskom. Za navadni dolg se lahko uporabijo vsi razpoložljivi ukrepi prilagoditve dolga, obveznosti plačila v zvezi z zavarovanimi dolgov pa ni mogoče odpraviti.

Poravnava dolga ne vpliva na obstoj ali vsebino upnikove dejanske pravice iz zavarovanja. Uporabi se mehanizem, ki najmanj škoduje upniku in še vedno zadostuje za izboljšanje finančnega položaja dolžnika. Zadnje obveznosti, ki se poplačajo iz razpoložljivih sredstev in izkupička od odprodaje sredstev dolžnika, so dolgov, ki bi bili podrejeni, če bi bil za dolžnika razglašen stečaj, in obresti, obračunane od začetka prilagoditve dolga do potrditve časovnega razporeda plačil.

14 Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti (zlasti s poravnavo)?

Stečaj

Stečajni postopek na sodišču se konča z določitvijo seznama dodelitev. Stečaj je končan, ko upniki odobrijo končno poravnavo računov. Stečajni upravitelj sestavi končno poravnavo računov, ko je obračunana stečajna masa in prodano premoženje iz stečajne mase. Končna poravnava računov se lahko sestavi, tudi če stečajna masa deloma ni obračunana, ker zavarovanje s premoženjem ali drugo premoženje majhne vrednosti ni bilo prodano ali ker terjatev v stečajnem postopku ali zanemarljiv del terjatev ni jasen.

V okviru stečaja se lahko določi uskladičev, s katero se konča stečajni postopek, če jo podpirata dolžnik in večina upnikov. S potrditvijo uskladičev imenovanje stečajnega upravitelja in pristojnost stečajnih upnikov preneha.

Sodišče odredi prenehanje stečaja, če sredstva iz stečajne mase ne zadostujejo za kritje stroškov stečajnega postopka ali če nadaljevanje stečaja ne bi bilo smotno iz drugega razloga. Vendar se sodna odredba o prenehanju stečaja ne izda, če se stečaj nadaljuje v okviru javne prisilne uprave. Med razlogi za

nadaljevanje stečaja v okviru javne prisilne uprave je lahko na primer potreba po skrbnem pregledu dolžnika. Javna prisilna uprava se konča s končno poravnavo računov.

Stečaj se lahko iz veljavnega razloga razveljavi v osmih dneh po odredbi za stečaj.

Odgovornost za dolgove se nadaljuje tudi po stečaju. Dolžnik ni razbremenjen odgovornosti za tiste dolgove v stečajnem postopku, ki med stečajem niso v celoti poplačani.

Prestrukturiranje

Sodni postopek v zvezi s prestrukturiranjem se konča z odobritvijo programa prestrukturiranja. Z odobritvijo programa dolžnik znova pridobi svobodo delovanja in prenehajo pravni učinki, povezani z začetkom postopka, kot je prepoved plačila in izterjave dolgov. Po odobritvi programa prestrukturiranja se pogoji prestrukturiranja dolgov urejajo s programom prestrukturiranja, vsi nepoznani dolgovi prestrukturiranja pa praviloma prenehajo.

Sodišče lahko na zahtevo nadzornika ali upnika odredi prenehanje programa prestrukturiranja, če je dolžnik kršil program in kršitev ni zgolj manjša. Program prestrukturiranja prav tako preneha, če je za dolžnika pred koncem programa razglašen stečaj. Sodišče lahko odredi tudi prenehanje poravnave dolga v programu prestrukturiranja, ki poteka v zvezi z določenim upnikom, če na primer dolžnik bistveno zanemarja svoje obveznosti, ki jih ima do upnika na podlagi programa. Po prenehanju ima upnik enake pravice, kot jih je imel pred odobritvijo programa prestrukturiranja.

Ob sklenitvi programa prestrukturiranja nadzornik ali, če tega ni, dolžnik predloži končno poročilo o izvajanju programa.

Prilagoditev dolga

Sodni postopek v zvezi s prilagoditvijo dolga se konča, ko sodišče potrdi časovni raspored plačil. Po tem se pogoji prilagodljivih dolgov urejajo z navedenim rasporedom. Plačilne obveznosti, navedene v časovnem rasporedu plačil, so za dolžnika zavezujoče, dokler niso izpolnjene vse predpisane obveznosti. Ne glede na to, ali je časovni raspored plačil končan, v njem predpisane obveznosti dolžnika ostanejo veljavne, če niso bile izpolnjene. Dolžnik ni razbremenjen poplačila preostalih dolgov, dokler niso izpolnjene vse obveznosti iz časovnega rasporeda plačil.

Časovni raspored plačil preneha, če je za dolžnika pred koncem navedenega rasporeda razglašen stečaj. Sodišče lahko na zahtevo dolžnika ali upnika odredi prenehanje časovnega rasporeda plačil, če dolžnik zanemarja svoje obveznosti, določene z zakonom. Po prenehanju ima upnik enake pravice, kot jih je imel pred prilagoditvijo dolga.

15 Katere so pravice upnikov po končanju postopka v primeru insolventnosti?

Stečaj

Odgovornost za dolgove se nadaljuje tudi po stečaju: dolžnik je še naprej odgovoren za tiste dolgove v stečajnem postopku, ki med stečajem niso v celoti poplačani.

Prestrukturiranje

Upniki imajo pravico prejeti plačilo za svoje terjatve, navedene v programu prestrukturiranja, prestrukturiranje pa se ne konča, dokler niso izpolnjene obveznosti iz programa. Zato upniki po koncu programa nimajo več pravice prejemati plačil.

Prilagoditev dolga

Pogoji prilagodljivih dolgov se urejajo s časovnim rasporedom plačil, za katerega se določi trajanje. Ne glede na konec časovnega rasporeda plačil v njem navedene obveznosti dolžnika ostanejo veljavne, dokler niso izpolnjene. Zato upniki po koncu časovnega rasporeda plačil nimajo več pravice prejemati plačil.

16 Kdo mora nositi stroške in izdatke, nastale med postopkom v primeru insolventnosti?

Stečaj

Stroški stečajnega postopka vključujejo sodne takse, zaračunane v postopku, honorar stečajnega upravitelja in druge stroške, ki izhajajo iz skrbnega pregleda in upravljanja stečajne mase.

Stroški stečajnega postopka se krijejo iz sredstev iz stečajne mase. Če ta ne zadostujejo za kritje stroškov, lahko odgovornost za plačilo stroškov prevzame upnik, da se izogne prenehanju stečaja.

Sodišče lahko tudi odloči, da se mora stečaj nadaljevati v okviru javne prisilne uprave, če se to zdi upravičeno – na primer – zaradi nezadostnih sredstev iz stečajne mase. V takem primeru imenovanje stečajnega upravitelja in pristojnost stečajnih upnikov preneha. Stroški stečajnega postopka, ki izhajajo iz javne prisilne uprave, se plačajo iz državnih sredstev, če sredstva iz stečajne mase ne zadostujejo za kritje navedenih stroškov.

Prestrukturiranje

Stroške postopka, kot je plačilo upravitelja, je treba plačati iz dolžnikovega premoženja. Odgovornost za plačilo stroškov lahko prevzame tudi druga stranka, saj je ena od ovir za prestrukturiranje verjetnost, da dolžnikovo premoženje ne zadostuje za kritje stroškov postopka.

Za nadomestilo stroškov upniškemu odboru so odgovorni upniki. Oseba, ki želi uveljavljati pravico do predložitve osnutka programa prestrukturiranja, sama krije stroške priprave osnutka.

Prilagoditev dolga

Stroški postopka vključujejo razumen honorar za storitve upravitelja in nadomestilo za njegove izdatke. Praviloma dolžnik krije honorar in izdatke upravitelja do zneska, ki ne presega razpoložljivih sredstev dolžnika v štirih mesecih po potrditvi časovnega rasporeda plačil ali spremenjenega časovnega rasporeda plačil. Del honorarja in izdatkov, ki ga ne krije dolžnik, se plača iz državnih sredstev. Če je predlog za prilagoditev dolga zavrnjen, se ves honorar in vsi izdatki plačajo iz državnih sredstev.

17 Katera so pravila v zvezi z ničnostjo, izpodbojnostjo ali neizvršljivostjo pravnih dejanj, ki so v škodo vseh upnikov?

Določbe o vračilu se uporabljajo za vse vrste postopkov v primeru insolventnosti.

Prenos premoženja pred začetkom postopka v primeru insolventnosti, ki izpolnjuje zakonsko določene pogoje, se lahko razveljavi z vložitvijo tožbe za vračilo, tožbe v zvezi z lastninsko pravico ali odškodninske tožbe. V vseh vrstah postopkov v primeru insolventnosti se za vračilo uporabljajo določbe zakona o vračilu premoženja v stečajno maso (758/1991). Obstajati morajo razlogi za vračilo.

Osnovni pogoji za obstoj razloga za vračilo in torej za razveljavitev posla so:

– z izvedbo posla se je enemu upniku neupravičeno dala prednost na račun drugih, da bi se premoženje preneslo iz dosega upnikov, ali povečal skupni znesek dolga v škodo upnikov;

– dolžnik je bil ob sklenitvi posla insolventen ali pa je sklenitev posla prispevala k temu, da je postal insolventen; če posel zadeva darilo, je drug osnovni pogoj, da je bil dolžnik prezadolžen ali je postal prezadolžen zaradi posla;

– druga stranka v poslu je vedela ali bi morala vedeti, da je dolžnik insolventen/prezadolžen, ali poznati posledice sklenitve posla za finančno stanje dolžnika in druge dejavnike, zaradi katerih je bil posel neprimeren.

Če je bila druga stranka v poslu bližnji sorodnik dolžnika, se šteje, da je zadevna oseba vedela za zgoraj navedene dejavnike, razen če lahko dokaže, da je ravnala v dobri veri. Če je bil posel sklenjen več kot pet let pred začetkom postopka v primeru insolventnosti, ga je mogoče razveljaviti le, če je bila stranka v poslu bližnji sorodnik dolžnika.

Poplačila dolga, izvedena več kot tri mesece pred datumom vložitve predloga za postopek v primeru insolventnosti, se razveljavijo, če je bilo poplačilo izvedeno z neobičajnimi plačilnimi sredstvi, prezgodaj ali če se zdi poplačani znesek visok glede na sredstva iz stečajne mase. Poplačila pa se ne

razveljavijo, če se glede na okoliščine štejejo za običajna. Plačila, izterjana z zaplembo, se prav tako razveljavijo, če je bila zaplemba izvedena več kot tri mesece pred rokom. Za bližnje sorodnike dolžnika se uporabi daljši rok. Plačilo se razveljavi, tudi če je upnik ravnal v dobri veri.

Obstajajo tudi posebne določbe, na primer v zvezi z razveljavitvijo daril, delitve premoženja, pobotov in zavarovanja s premoženjem.

Zadnja posodobitev: 10/09/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.